

LATVIJAS OKUPĀCIJAS MUZEJA BIEDRĪBA

OKUPĀCIJAS MUZEJA **APKĀRTRAKSTS**

“OKUPĀCIJAS MUZEJA DARBS VELTĪTS
PIEMIŅAI, PATIESĪBAI, APSKAIDRĪBAI.”
AKADEMIĶIS JĀNIS STRADINŠ

2008. gada pavasarī, Nr. 25

Būt klāt un nenokavēt

*Peldošās salas gar grāvjiem un mežu malām,
No ievu rūgtuma iekaisis gaiss,
Dārzos sakulta sārta debesu manna,
Uz saules pannas pieneņu dzeltenums sprēgā,
Un visas zaru slotas sev zaļas lapas sien klāt.
Pleci atliecas, zemē noliekas nesamais,
Kaut kas liels manī notiek – vēl viens maijs.*

Būt klāt un nenokavēt, vai tā nav cauri visam mūžam nestā doma? Tā – sapņos, atmiņās un celojumu somās, starp lietām svarīgām un ikdienišķiem niekiem, starp kaut kā gaidīšanu un jau izpriečātiem priekiem. Kā darba bites bišu māti slēpj un sargā, tā mēs šo domu citās ierušinām un skaļi neizsakām vārdos.

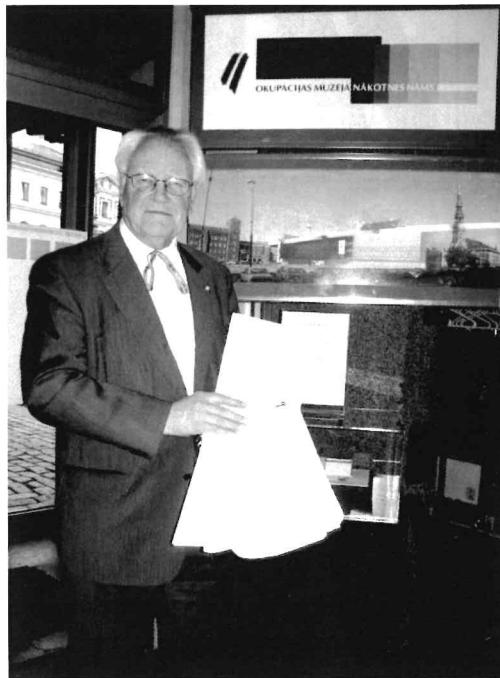
Būt klāt un nenokavēt. Bet aiziet vilcieni, un lidmašīnas jau kuru reizi bez manis spārnos ceļas. Nesakrīt to maršruti ar ļaužu likteņceļiem. Un tā es palieku, virs acīm plaukstu turot. Un tā tu stāvi veroties, kur zilgmē pazūd putnu pēdas, un netiec pāri pusdarītu darbu kalnu grēdai.

Ir atkal pavasarīs, maija lietus pār mūsu cerībām un ilgām līst, un uzdīgst tas, ko mūžam neizravēt – tik stipra vēlēšanās esamībā krist kā graudam atvilgušā zemē. Bet kādi teic – par agru vēl, neko vēl nevar zināt, vai maz ir vērts tik iztukšotā laukā kaut ko sēt. Ko viņiem attbildēt? Būt klāt un nenokavēt!

Anda Līce

NĀKOTNES NAMS MAIJĀ

Maijā varētu notikt pavasarīgas lietas arī *Nākotnes Nama* attīstībā. Bet, kā šogad Latvijā pavasaris nāk lēnām, tāpat ir ar *Nākotnes Namu*. Februārī Rīgas būvvalde apstiprināja *Nākotnes Nama* skiču projektu. Tas ir svarīgs dokuments: ēkas plāni ar daudziem zīmogiem un parakstiem. Šis dokuments nodrošina, ka *Nākotnes Nams* izskatīsies, kā ir iecerēts Gunāra Birkerta vīzijā, un ka tā iekārtojums atbildīs muzeja vajadzībām. Skiču projekta apstiprināšana nozīmē, ka dota atļauja techniskā projekta izstrādāšanai, kuš kalpos par pamatu celtniecībai. Bet ne tik ātri. Ir maijs, un tikai tagad varam nodot skiču projektu Valsts nekustamajiem īpašumiem (VNĪ), kas ar valdības 2007. gada 8. maija rīkojumu rūpēsies par *Nākotnes Nama* celtniecību. Kāpēc tikai tagad? VNĪ bija neskaidrības un iebildumi par vairākiem skiču projekta aspektiem. Lielāko tiesu izdevās izskaidrot, bet vienā punktā bija jādabū būvvaldes atļauja mainīt projekta izstrādāšanas noteikumus. Atļauja beidzot ir saņemta. Ir maija vidus, un ceram, ka varēsim tagad skiču projektu pieņemamā veidā nodot tālāk. Nākamais solis – VNĪ izsludinās konkursu techniskā projekta izstrādei. Kad projekts ar specifikācijām būs gatavs, notiks konkurss *NN* celtniecībai un tad, cerams – apmēram 2009. gada pirmajā pusē, sāksies celtniecības darbi. Vēl arvien ceram, ka pamatakmēni varēsim likt 2009. gada pavasarī un *Nākotnes Namā* sākt strādāt vēlākais 2010. gada rudenī. Tikko būs noskaidrots tālākais laika plāns, zināsim, kad muzejam būs jāatstāj tagadējās

telpas un jāpārvietojas uz citām. Tas varētu notikt pēc apmēram gada. Pastāv iespēja, ka muzejs pagaidu mājvietu varētu rast bijušajā Čekas namā, kurū patlaban atstāj Valsts policija un kuģas cietuma pagrabi pēc 68 gadu slepenības varētu jau drīz kļūt par apskates objektu. Starplaikā top jaunās ekspozīcijas plāni. Viss notiek. Turpinājums sekos.

Valters Nollendorfs

OKUPĀCIJAS MUZEJS PUSAUDŽA GADOS

Šogad apritēs 15 gadu, kopš profesora Paulja Lazdas centieni veidot muzeju, kas būtu īpaši veltīts Latvijas vēsturei tās 50 okupācijas gados un šo okupāciju sekām, vainagojās ar Okupācijas muzeja atvēršanu 1993. gadā.

Kopš tā laika muzejs ir audzis saturiski, prestiži un arī apmeklētāju skaita ziņā, kas 2007. gadā jau sniedzās krietni pāri 100 000 apmeklētājiem. Skepse, ko pirmajos gados viens otrs izrādīja par muzeja lietderību un dzīvotspēju, ir pilnībā zudusi.

Muzeja atbalstītāju skaits nav mazinājies, turpinās privāti ziedoņumi un veltījumi. Skolēni un skolotāji veido vienu no lielākajām apmeklētāju grupām. Okupācijas muzeja veidotās „ceļojošās” izstādes ceļo pa Latvijas pilsētām un skolām un ievērojamām pilsētām trīs kontinentos. Neskaitāmi oficiālie valsts viesi ierodas muzejā, lai iepazītos ar mūsu nesenā vēsturi un nākotnes vīzijām, pasaules presē atkārtoti tiek publicēti raksti, kas izceļ Okupācijas muzeja sniegumu.

Jau kopš vairākiem gadiem arī Latvijas valdība ir sākusi novērtēt muzeja artavu mūsu valsts tēla veidošanā – turpina

augt valsts pabalsts muzeja darbam. Līdz šim apmēram 75% muzeja ienākumu ir gūti no privātu personu ziedoņumiem, bet valsts pabalsts muzejam būs nepieciešams, lai uzceltu jauno piebūvi, t. s. *Nākotnes Namu*, paplašinātu izstādi un Izglītības programmas darbu un nodrošinātu muzeja pastāvēšanu tālākā nākotnē.

Muzeja moto „Atcerēties, atgādināt, pieminēt” nosaka tā būtības jēgu: mācīt mūsu nākamajām paaudzēm Latvijas vēsturi tās visgrūtākajos laikos, atgādināt notikušo, lai nekas līdzīgs vairs nenotiktu, un būt piemiņas vietai mūsu tautas neskaņāmiem cilvēku upuriem zem svešām varām.

Bet Okupācijas muzejs ne tikai atgādina par tumšo pagātni. Cerības uz gaišāku nākotni, ko arhitekts Gunārs Birkerts simboliski ietvēris gaišajā, stiklotajā muzeja piebūvē, sāksies ar Baltijas ceļu, Dziesmoto revolūciju un Trešo atmodu, liecinot un atgādinot par latviešu tautas sīkstumu un dzīvotspēju.

... un tas domāts mūsu jaunatnes iedvesmošanai!

Pēteris Bolšaitis,
OMB Valdes priekšsēdis

MUZEJA DARBS

ĀKUSIES LĪDZEKĻU PIESAISTES UN INFORMĀCIJAS KAMPAŅA LATVIJĀ

Kopš šā gada sākuma Latvijas Okupācijas muzejs ir sācis aktīvu darbu līdzekļu piesaistei un informācijas kampaņai Latvijā. Kaut arī muzejs ir Latvijā ļoti augstu vērtēta kultūras iestāde, tomēr atbalsts no Latvijas iedzīvotājiem līdz šim lielākoties nav izpaudies finansiālā ieguldījumā muzeja pastāvēšanā. Lai gan nenoliedzami lielu ieguldījumu ir devis katrs, kurš palīdzējis papildināt muzeja krājumus vai kā citādi paudis savu atbalstu muzeja pastāvēšanai, un nelielu daļu muzeja ikgadējā budžeta veido arī Latvijas Kultūras ministrijas piešķirtais finansējums, tomēr muzeja finansiālo pamatu kopš tā dibināšanas brīža un vēl arvien veido ārzemju latviešu ziedoņumi. Muzeja rekonstrukcijas projekta *Nākotnes Nams* īstenošana ir iecerēta kā atspēriena punkts līdzekļu piesaistei arī Latvijā.

Latvijas Okupācijas muzejs ir kļuvis par neatņemamu sastāvdaļu procesā, ko varam dēvēt par Latvijas identitātes veidošanu, sniedzot ieskatu Latvijas valsts nesenajā vēsturē un uz tā bāzes veidojot izpratni par šīsdienas sabiedrību, sadzīves, politisko un biznesa kultūru un tās attīstību. Tas ir izpelnījies augstu vērtējumu gan Latvijas, gan starptautiskā līmenī, apliecinot savu nozīmi nesenās vēstures skaidrošanā un liecību glabāšanā. Tādēļ viens no līdzekļu piesaistes un informācijas kampaņas mērķiem Latvijā ir informēt sabiedrību par muzeja lomu un tā darba augsto novērtējumu, paužot pārliecību, ka Latvijas Okupācijas muzejs ir tāda kultūras un arī izglītības iestāde, kas pelnījusi atbalstu. Turklāt šis atbalsts vienlaikus ir ieguldījums paša atbalstītāja prestiža celšanā un pozitīvas atpazīstamības veidošanā gan Latvijas

sabiedrībā, gan starp ārvalstu viesiem.

Līdz šim ir risinājies galvenokārt aktīvs plānošanas, informācijas materiālu gatavošanas un iespējamo atbalstītāju apzināšanas darbs. Muzeja vēlme ir iedibināt ilgtermiņa sadarbību ar uzņēmējiem, kā arī dot iespēju ikviename Latvijas iedzīvotājam kaut ar nelielu artavu piedalīties muzeja atjaunošanā un pārtapšanā projekta *Nākotnes Nams* ietvaros. Veiksmīga sadarbība jau ir izveidojusies ar laikrakstu "Latvijas Avīze" kā informatīvo atbalstītāju un reklāmas aģentūru "Domino", kas pēc savas iniciatīvas piedāvāja izstrādāt vizuālo noformējumu muzeja informācijas materiāliem. Savu ieguldījumu devis uzņēmums SIA "Latvija Statoil" un viesnīca "Radi un draugi". Ar SIA "Lattelecom" ir sākta sadarbība, lai kampaņas ietvaros izveidotu ziedoņumu tālruni muzeja atbalstam.

Ziedoņumu tālruņa kampaņu esam iecerējuši īstenot rudenī, kad Latvija atzīmēs savas neatkarības pasludināšanas 90. gadadienu. Atbalsts muzejam daudziem varēs kalpot kā simboliska dāvana Latvijas valstij, jo tieši šeit glabājas liecības par vēstures posmu, kad neatkarība bija laupīta, un par cilvēku izturību, garīgo spēku un spēju atjaunot pirms 90 gadiem pirmoreiz pasludināto neatkarīgo Latvijas valsti.

Muzeja 15 gadu jubilejas sarīkojumā esam iecerējuši izteikt pateicību muzeja aktīvākajiem atbalstītājiem gan Latvijā, gan ārvalstīs, summējot viņu 15 gadu laikā sniegtos ziedoņumus muzeja ikdienas darba nodrošināšanai vai arī kādam specifiskam mērķim. Latvijas Okupācijas muzejs ir pateicīgs ikkatram, kurš radis iespēju finansiāli vai kādā citā veidā atbalstīt tā pastāvēšanu šodien un nākotnē.

Ilze Kuduliņa

IZSTĀDES MUZEJĀ

IZSTĀDES LATVIJAS OKUPĀCIJAS MUZEJĀ 1999.–2008. GADĀ

Pirms desmit gadiem Latvijas Okupācijas muzejā atklāja pirmo tematisko izstādi par 1949. gada 25. marta deportāciju „1949. gads. Aizvestie”. Izstādi veidoja vēsturniece Inese Dreimane.

Līdz 2008. gada maijam muzejā kopumā sagatavotas vairāk nekā 40 tematiskās izstādes – gan lielākas izstādes, kas tiek eksponētas īpašā tematisko izstāžu telpā ekspozīcijas zālē, gan mazāka formāta izstādes muzeja vestibilā. Tāpat regulāri tiek sagatavotas

t. s. „mēneša priekšmeta” izstādes – muzeja vestibilā eksponējot interesantākos krājumu jaunieguvumus.

Izstāžu sagatavošanu apspriež un izstāžu plānus apstiprina muzeja Ekspozīcijas komiteja ekspozīcijas kuratora vadībā. Izstāžu veidošanu vada muzeja speciālisti vai pieaicināti kuratori. Latvijas Okupācijas muzejā eksponē arī citu muzeju un institūciju sagatavotas celjojošās izstādes, kas atbilst Okupācijas muzeja mērķiem un tematikai.

OM ekspozīcijas kurators
Ojārs Stepens

IZSTĀDES LATVIJAS OKUPĀCIJAS MUZEJĀ 1999–2008

1999

1949. gads. Aizvestie

Kuratore: I. Dreimane, māksliniece: D. Mālniece

Tēma: 1949. gada 25. marta deportācija

Dzīvot un izdzīvot ar mākslu

Kuratore: R. Pētersons, māksliniece: D. Mālniece

Tēma: Padomju represijās cietušo Latvijas iedzīvotāju veidotie mākslas darbi

Tēlnieka Eduarda Sidraba piemiņas izstāde

Kuratore: R. Pētersons, māksliniece: D. Mālniece

Tēma: Padomju okupācijas varas represētā tēlnieka

Ed. Sidraba piemiņas izstāde

2000

Dzīvot un izdzīvot ar vārdu

Kuratore: A. Līce, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Padomju represijās cietušo Latvijas iedzīvotāju

veidotie literārie darbi

Augšāmcelšanās draudze

Kuratore: A. Līce, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Padomju okupācijas laikā represēto Rīgas iedzīvotāju izveidotās luterānu Augšāmcelšanās draudzes darbība

Cerībai un vienotībai

Kuratore: M. Kotts, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Deklarācijas par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu pieņemšana Latvijas PSR AP 1990. gada

4. maijā

Masļenku traģēdija – Latvijas traģēdija. 1940. gada 15. jūnijis

Kuratore: R. Pētersons, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: PSRS uzbrukums Masļenku robežpunktam uz Latvijas un PSRS robežas 1940. gada 15. jūnijā

Uz svešu krastu

Kuratore: M. Kotts, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Latviešu bēgļi Otrā pasaules kara beigās

Karogu stāsts

Kuratore: A. Līce, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Latvijas valsts karoga liktenis okupāciju gados

2001

Piemiņas izstāde “Deportācija 14.VI.1941.”

Kuratore: R. Pētersons, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: 1941. gada 14. jūnija deportācija

Mucas stāsts

Kuratore: D. Staško, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Latviešu bēgļi Otrā pasaules kara beigās

Augusta pučs, 1991.

Kuratore: O. Stepens, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Valsts apvērsuma mēģinājums PSRS 1991. gada augustā

M. Loca fotoizstāde “Rīga agrāk un tagad”

Kuratore: R. Pētersons, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Rīga fotogrāfijās 1920–2001

Trimdas latviešu tautastērps atgriežas un stāsta

Kuratore: O. Stepens, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Latviešu tautastērpa liktenis bēgļu gaitās un trimdā

Sniegpārsliņas

Kuratore: N. Bahmane, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Padomju okupācijas varas represēto Latvijas iedzīvotāju ieslodzījumā un izsūtījumā izgatavotie rokdarbi

2002

Okupācijas muzejs. Vieta un laiks

Izstādi veidojis Latvijas Arhitektūras muzejs sadarbībā ar Latvijas Okupācijas muzeju

Tēma: Okupācijas muzeja ēkas arhitektūra un vēsture

Padomju propagandas plakāti

Kuratore: O. Stepens, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Padomju propagandas plakāti Latvijas Okupācijas muzeja krājumos

Meklējam tos, kuri zina

Kuratore: O. Stepens, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Padomju okupācijas varas terors pret Latvijas iedzīvotājiem 1940. gados

Tirdzniecība Latvijā okupāciju gados

Kuratore: O. Stepens, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Tirdzniecības attīstība Latvijā nacistu un padomju okupāciju apstākļos

Kara ceļi

Kuratori: O. Stepens, K. Briedis, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Vācu un Sarkanās armijas karavīru kara gaitas

Latvijā Otrā pasaules kara laikā

Personu apliecinoši dokumenti

Kuratore: A. Ventaskraste, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Personu apliecinošie dokumenti Latvijas Okupācijas muzeja krājumos

Okupācijas muzejs bērnu zīmējumos

Kuratore: I. Mūrniece, māksliniece: N. Bahmane

2003

Nikolaja Malcenieka akvareļi

Kuratore: O. Stepens, autora iekārtojums

Latviešu leģions karalaika acīm

Kuratore: U. Neiburgs, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Latviešu leģiona vēsture, 1943–1945

Fotoizstāde “Okupācijas muzeja 10 gadi”

Kuratore: N. Bahmane, māksliniece: N. Bahmane

Kurta Sautera fotoizstāde “Karš. Neizraudātas asaras”

Kuratore: N. Bahmane

Tēma: Pilsoņu kari bijušajā Dienvidslāvijā

Krasnojarskas novads. Ustjjeņiseja. Ziemelplatums 70°, austrumu garums 83°. 1941. gada 14. jūnijā deportētā Jāņa Kauliņa fotogrāfijas

Kuratore: K. Briedis, māksliniece: N. Bahmane

IZSTĀDES LATVIJAS OKUPĀCIJAS MUZEJĀ 1999–2008

2004

J. Ē. Ruņga zīmējumi

Kurators: O. Stepens, autora iekārtojums

Okupācijas muzeja jaunieguvumi, 2002–2004

Kuratore: A. Ventaskraste, māksliniece: N. Bahmane

Okupāciju maiņa Latvijā 1941. gadā

Kuratori: O. Stepens; K. Briedis, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Padomju okupācijas nomaiņa ar nacistu okupāciju Latvijā 1941. gadā

Austrieši Padomju Savienībā, 1945–1955

Izstāde veidota sadarbībā ar L. Bolcmana Kara seku pētniecības institūtu Grācā

Kurators: O. Stepens, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Austriešu karagūstekņu liktenis PSRS

2005

J. Ozoliņa akvareļi

Kurators: O. Stepens, autora iekārtojums

“Franču grupa” un mākslinieks Kurts Fridrihsons

Kuratore: I. Grantiņa, mākslinieks: J. Spalviņš

Tēma: Padomju okupācijas varas represijas pret Latvijas kultūras darbiniekiem

Latviešu karavīri Sarkanajā armijā, 1941–1945

Kurators: U. Neiburgs, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Latvijas iedzīvotāji PSRS okupācijas karaspēkā

Otrā pasaules kara laikā

Baltijas miera un brīvības kuģis, 1985–2005

Kurators: O. Stepens, māksliniece: N. Bahmane

Tēma: Latviešu, igauņu un lietuviešu trimdinieku protesta akcija pret padomju okupāciju “Baltijas miera un brīvības kuģis” 1985. gadā

2006

Izdošana

Kuratore: A. Ventaskraste, mākslinieks: J. Spalviņš

Tēma: Zviedrijā internēto latviešu leģionāru izdošana PSRS 1946. gadā

A. Nerezkovas fotoizstāde “Es ticu”

Kurators: O. Stepens, autores iekārtojums

Tēma: Padomju okupācijas laikā represēto fotoportreti

Sports padomju Latvijā

Kurators: O. Stepens, māksliniece: N. Bahmane

“Karš pēc kara”. Nacionālo partizānu kustība

Lietuvā pēc Otrā pasaules kara

Lietuvas Genocīda upuru piemiņas muzeja Viļnā ceļojošā izstāde

Kurators: O. Stepens, māksliniece: N. Bahmane

Latvijas Okupācijas muzeja Izglītības programmai 10 gadi

Kuratore: D. Dūra, māksliniece: N. Bahmane

Okupāciju maiņa Latvijā, 1944–1945

Kuratori: O. Stepens, K. Briedis, mākslinieces: N. Bahmane, J. Kņazkova

Tēma: Nacistu un padomju okupācijas nomaiņa Latvijā 1944.–1945. gadā

2007

Latviešu valoda okupāciju apstākļos

Kurators: M. Ruks, māksliniece: K. Šķipsna

Tēma: Latviešu valoda nacistu un padomju okupāciju laikā

Piemiņas vietas Vidzemē, Rīgā un Rīgas apkārtnē.

Padomju terors un nacionālo partizānu darbība

Kurators: R. Pētersons, mākslinieki: R. Viegneri, I. Zelča

Nezināmais Gunārs Bērziņš. Latviešu karavīrs padomju gūstā, 1945–1946

Kurators: O. Stepens, mākslinieks: R. Viegneri

Tēma: Karikatūrista, latviešu leģionāra Gunāra Bērziņa ieslodzījuma laikā padomju filtrācijas nometnē zīmētās karikatūras

2008

Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriāls.

Metu (ideju) konkurss

Kurators: O. Stepens, mākslinieks: A. Gulbis

Tēma: Latvijas Republikas Kultūras ministrijas 2007. gadā rīkotajā Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriāla metu (ideju) konkursā uzvarējušie darbi

Latvijas brīvības kareivji. Nacionālo partizānu karš, 1944–1957

Kuratori: I. Dreimane, Z. Turčinskis, O. Stepens, mākslinieks: R. Viegneri

Attēls no izstādes “Latvijas brīvības kareivji. Nacionālo partizānu karš, 1944–1957”

PĒTNIECĪBAS PROGRAMMA

“PSRS KAUJINIEKI LATVIJĀ 1941.–1945.”

Dokumenti un materiāli. II daļa. Sastādījis Heinrihs Strods, Rīga, 2007. 416 lpp. Latviešu valodā. Dokumentu saraksts angļu un krievu valodā. LU “Latvijas vēstures fonds” izdevums.

Dokumentu un materiālu krājums ir 2006. gadā izdotās monogrāfijas “PSRS kaujinieki Latvijā 1941.–1945.” II daļas turpinājums. Krājums sastādīts, izmantojot Krievijas, Latvijas, Vācijas arhīvu pētījumus un ir PSRS kaujinieku Latvijā dokumentārās vēstures sastāvdaļa. Dokumentu krājumā tālāk pierādīts, ka PSRS kaujinieki Latvijā bija PSRS teritorijā organizēta, apmācīta, apgādāta un drošības orgānu uzraudzīta Sarkanās armijas sastāvdaļa, kas gaisa un robežpārkāpšanas celēja iesūtīta Latvijā. Dokumentu kopums pierāda, ka PSRS kaujinieku grupas sastāvēja no PSRS Valsts drošības, Sarkanās armijas Galvenās izlūkošanas pārvaldes un Sarkanās armijas frontes izlūkiem, kuri darbojās pēc centra nolikumiem un instrukcijām. Kaujinieki cīnījās galvenokārt pret vietējiem pārvaldes un policijas darbiniekiem, organizēja Latvijas pilsētu bombardēšanas, sūtīja izlūkziņojumus, kā arī sastādīja tautas ienaidnieku sarakstus Maskavai. Dokumenti arī pierāda, ka 1944. gada sākumā PSRS kaujinieku skaits (812) veidoja tikai ap 0,5% no PSRS okupācijas laikā

totalitārisma propagandēto “S taļina brīnumvaroņu” skaita (20 000) un latviešu tauta neatbalstīja kaujiniekus, kuri cīnījās par Staļina īmpērijas atgriešanos Latvijā.

Dokumentus no krievu valodas tulkojis Jānis Dūms, viņam palīdzēja Dr. hist. Līga Dūma, krājumu redīģējušas Vija Kaņepe un Dr. hist. Dzidra Paeglis, kuriem autors sirsnīgi pateicas. Pateicība visiem arhīviem, kuros glabājusies krājuma dokumenti, kā arī kopiju izgatavotājiem, krājuma izdošanas finansētājiem un izdevējiem.

Heinrihs Strods,
Okupācijas muzeja Pētniecības programmas vadītājs

VIDEO UN KINOFOTOFONO PROGRAMMA

“Baldu senās spēles” ir trešā Latvijas Okupācijas muzeja dokumentālā filma. Filma uzņemta un producēta, izmantojot vienu no muzeja video un kinofonofoto krājuma likteņstāstiem.

Aldonis Balduņš dzimis 1937. gada 9. septembrī Dundagas pagasta Medņu mājās. Vispaliekošākās bērnības atzinās ieguvīs no vecāsmātes Karlīnas Ābolas. Viņa – mīklu un tautasdzesmu skandētāja, vietējo teiku stāstītāja un sava novada tikumu kopēja. Skolas gaitas sācis Pūķu pamatskolā. 1949. gada 25. martā Balduņu ģimeni deportēja uz Sibīriju. Zēnu izrāva no dzimtās sētas, lauku vides, emocionāli tika pārtrauktas uzkrātās bērnības atmiņas.

Skolas gadi turpinājās jau krievu skolā ar svešu un neizprotamu padomju kultūru. Vasarās strādāti tobrīd viņa vecumam neatbilstoši smagi darbi, lai nopelnītu ziemas apģērbu: tēvam palīdzēja ar rokas velkamo zāģi no balķiem izzāgēt dēļus, skolai gatavoja malku, zāģējot celmus, kieģeļceplī pārvietoja dedzinātos kieģeļus.

1956. gada 17. aprīlī Balduņu ģimeni noņēma no komandantūras uzraudzības, izdodot zīmi bez tiesībām atgriezties iepriekšējā dzīvesvietā Latvijas PSR. Aldonis ar vecāko māsu Silviju atteicās aizpildīt pasaši galda izsniegtu anketu un parakstīt norādi par aizbraukšanu uz

jebkuru ģeogrāfisku punktu Padomju Savienībā, izņemot Latviju.

1963. gadā beidzis Rīgas Lietišķās mākslas vidusskolas koka amātnečības nodalju. 28 gadus nostrādājis mākslas kombīnātā “Daiļrade”, virpojot koku un izgatavojot koka rotāļlietas. Šajā amatā skolojis mācekļus – savu amatu turpinātājus.

Filma ar savu labestību var ieinteresēt arī bērnus, kuriem ir iespēja apgūt senās rotājas un uzdot jautājumu, kāpēc Aldonim bērnība bija jāpavada tālajā Sibīrijā.

A. E. Feldmanis,
video un kinofotofono krātuves vadītājs

PIEMIŅAS VIETU PROGRAMMA

PVP uzmanība tika veltīta diviem būtiskiem jautājumiem. Pirmkārt, "Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriāla" konkursam un, otrkārt, "Čekas vai Stūra mājas" saglabāšanai kā vēstures liecībai.

Padomju okupācijas upuru piemiņas memoriālam vietu Strēlnieku laukumā, līdzās Okupācijas muzejam, izraudzījās Rīgas un Latvijas represēto biedrības. LR Ministru kabinetā tika pieņemts attiecīgs lēmums par konkursa rīkošanu un finansēšanu. 2007. gada 16. novembrī beidzās projektu iesniegšanas termiņš, un ūrijai bija jāvērtē 55 priekšlikumi, kas ir līdz šim lielākais pieminekļu konkursiem iesniegtais darbu skaits Latvijas valsts vēsturē. Pirmo vietu ieguva mākslinieka Kristapa Ģelža darbs ar devīzi "Vēstures taktila". Kopā ar Ģelzi strādāja arī arhitekte Ilze Miķelsone un sonologs Voldemārs Johansons. Okupācijas muzeja pārstāvis ūrijā šo projektu atbalstīja, šādu apsvērumu vadīts: laukumā tiek saglabāts Strēlnieku piemineklis; piemiņas memoriāls arhitektoniski un telpiski veiksmīgi papildina Okupācijas muzeja piebūves, (*Nākotnes Nama*), daļu un iekļaujas laukuma struktūrā; ansambļa projekts ir atvērts idejām un var tikt veiksmīgi pilnveidots ar skulpturālām (virszemē), vēsturiskām (apakšzemē) un skaņas izteiksmes iespējām; pieminekļa idejai tiek piedāvāts izmantot autentisku liecību – M. Stakles izšūtu lakanu no Okupācijas muzeja ekspozīcijas; mākslas darbs ļauj saglabāt veiksmīgu līdzsvaru starp tradicionālismu un avangardu.

Latviešiem labi zināmā Čekas māja līdz šā gada maijam bija Valsts policijas ēka. Valsts policijai nu ir uzceltas jaunas ēkas aiz Brasas tilta, un nams Brīvības ielā 61 (stūrī ar Stabu ielu) tiks atstāts un tā tālākais liktenis nav zināms. Okupācijas muzejs 2004. gadā no saziedotiem līdzekļiem panāca tēlnieka G. Pantelejeva veidotās piemiņas zīmes "Melnais slieksnis" izveidošanu un novietošanu pie ēkas fasādes Stabu ielas pusē. Taču nama vēstures saglabāšanai, mūsuprāt, tas ir par maz. Līdz Latvijas okupācijai 1940. gada jūnijā ēkā atradās LR Iekšlietu ministrija, Sabiedrisko lietu ministrija un Valsts robežsardze. 1940. gada rudenī okupācijas vara ēkā iemitināja Čeku (Latvijas PSR valsts drošības iestāde) un Baigā gada laikā šeit atradās cietums Nr. 1, kurā tika gan ieslodzīti, gan spīdzināti un pat nogalināti varai nevēlamie cilvēki. Arī pēc Otrā pasaules kara Čekas vai Stūra māja stindzināja katras godīga latvieša sirdi. Okupācijas muzejs ir panācis, ka namam tiks piešķirts vēstures pieminekļa statuss, un tiek runāts ar politiskajām partijām un ministrijām par iespēju vismaz daļā ēkas saglabāt autentiskās liecības un, iespējams, arī ierīcot muzeju līdzīgi tam, kā tas ir noticis Viļnā, Budapeštā, Berlīnē u. c. Tomēr ir jūtams, ka valsts, kas ir nama īpašnieks, nevēlas tajā ieguldīt līdzekļus remontam un apsaimniekošanai. Okupācijas muzejs būtu gandarīts, ja apkātraksta lasītājiem rastos labas idejas, ko piedāvāt nama vēstures liecību saglabāšanai.

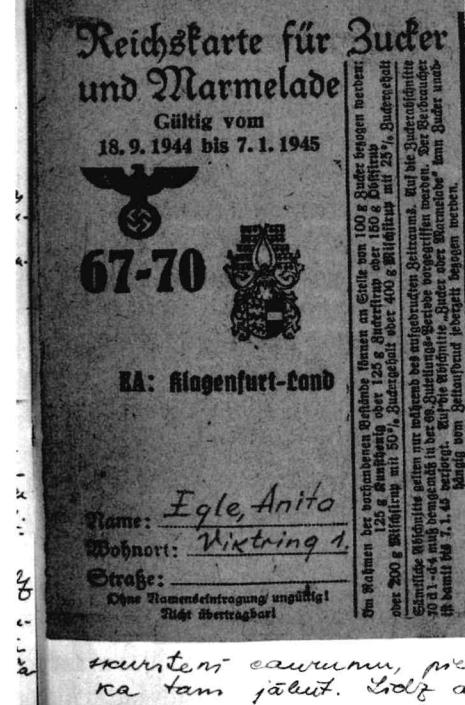
Richards Pētersons,
Piemīnas vietu programmas vadītājs

Piemīnas zīme Čekas upuriem "Melnais slieksnis" pie "Stūra mājas" Stabu ielā 2003. gada 14. jūnijā

JAUNIEGUVUMI

Ceturtdien, 28. decembri 1944.

Šīs markas ir vissauci un
ēdiensiekalu mainas taloni.

Uz blakus saīmetas cūkura
un marmelades kartīnas katra
vadālēs periodā varēja saņemt:

875 gr. cūkura un
750 " marmelades

uz kopā

1250 gr. cūkura.
Sārt arī viss pats arīja braukšķis
un pēc tam līdz 10 uzņemotie
4. Lāčim atstāti. Saīmē no
stādāšanas nekas prātīgs ne
iznāk. Samēnejū i caurules
mūsu plīši pārbaudi.

Laiķi līdz arī aukst. Saīmē 10-
20 °C. Pēc apšeldi īdevis
vads. Uzmanītajam apšeldē, bla-
ķķes īdevis vadām kritinām, rea-
mām, un līdz vākarami vads
atcevis.

Bevākari pārveidojot plūpi,
sakomārīgū caurules, tākai
man, un līdz vākarami vads
atcevis.

skurteni caurumi, pievēršuju un deg loelski. Tā
ka tam jābūt. Līdz ar te mīs uz priekšu tā tā.

Raimonda Egles

(Kanāda) tēva Teodora
Egles dienasgrāmata par
bēgļu gaitām no Latvijas
un dzīvi bēgļu nometnēs
no 1944. gada 29.
septembra līdz 1947.
gada 23. janvārim.
Dienasgrāmatā ielīmēti
attiecīgā perioda
dokumenti, braukšanas
billetes, kartītes, zīmētas
kartes un shēmas.

TALSU APRINKA
DARBAĻAUŽU DEPUTĀTU PADOMES
IZPILDU KOMITEJA

ТАЛСИНСКИЙ УЕЗДНЫЙ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
СОВЕТА ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ

N.....

PAVELĒ.

23. marts 1949.

Skirnes sēklu starpapriķu kant. direktoram b. B. E. I. G. E. N. A. M.

Pavēlu no Jūsu iestādes rīcībā
esosam smagām automašīnām...
pilnā braukšanas kārtībā 1949. g.
"24..." marta plkst. "18..." ierasties
pie Stendes stacijas (Zagotzino noliktavam)
Jel lablos ierasties

(J. Zommers) *Jedzīvība*

Talsu aprinka darbaļaužu deputātu
Padomes iestādu komitejas priekšsēdētājs .

LPT apdrošināja Nr. 31 Fak. 5086 — 5000

Dokuments. Pavēle.
Talsu aprīņķa darbaļaužu
deputātu padomes izpildu
komitejas priekšsēdētāja
J. Zommerra 1949. gada
23. marta pavēle šķirnes
sēklu starpapriķu
kantora direktoram
Beigenam ar vienu no
iestādes rīcībā esosam
smagajām automašīnām
1949. gada 24. martā
ierasties Stendes
dzelzceļa stacijā.
Dokuments saglabāts
Andas Bēģēnas
ģimenes arhīvā.

JAUNIEGUVUMI

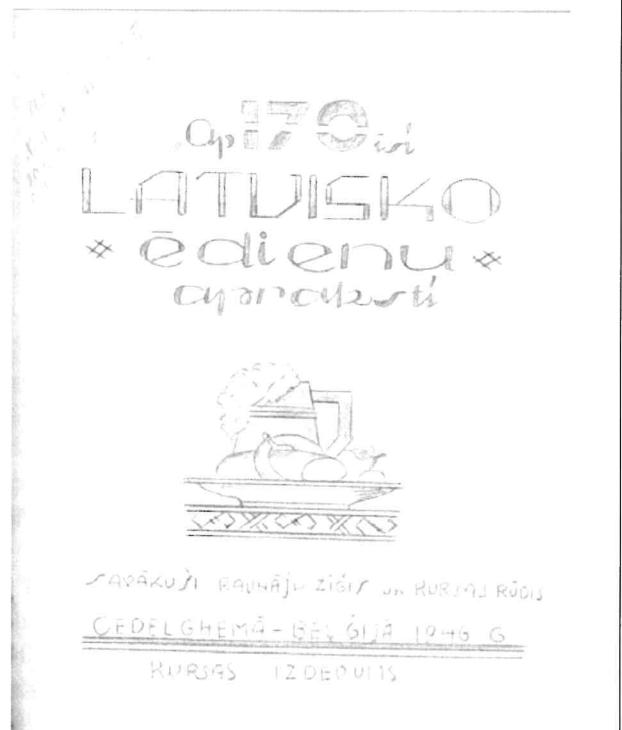

Emīlija Sokolova un Velta Sproģe, veidojot kopiju Veras Muhinas skulptūrai "Strādnieks un kolhozniece". Harkova, 1939. gads

Termijas Sproģes tēva māsas Veltas Sproģes (1902–1997) personīgais arhīvs – dokumenti, fotogrāfijas, sarakste (vēstules) no darba dienesta vietas Reslavā un Elizenfelā (Bavārija, Vācija). V. Sproģe 1934. gadā no Latvijas devās uz Padomju Krieviju, strādāja par butafori Mariņina teātrī un Kirova vārdā nosauktajā teātrī Ņeļingradā, Ukrainas PSR Valsts dramatiskajā teātrī, no Poltovas tika nosūtīta darba dienestā uz Vāciju, pēc atgriešanās no darba dienesta un bēgļu nometnēm Vācijā turpināja butafores darbu Liepājas teātrī.

Ērikas Vilipsons (Anglija) tautastērpu kolekcija, kas ietver arī Rucavas novada tautastērpu, ko darinājusi Ē. Vilipsons 50. gadu beigās Anglijā no veikalā pirkumiem audumiem un valkājusi latviešu svētkos 60. gados.

Ērikas Vilipsons (Anglija) saglabātā pašgatavotā grāmata "Ap 170 latvisko ēdienu apraksti: Savākuši Raunāju Zīgis un Kursas Rūdis". Cēdelghema, Beļģija, 1946.

Grāmatu Rūdolfs Priede (1906–1998) dāvinājis Jānim Vilipsonam karagūstekņu nometnē Cēdelghemā. Grāmatas otrs autors, iespējams, ir Zigfrids Aleksandrs Leitis (1923–2004).

Skaidrītes Batrinas mātes Valentīnas Lauss (1923–1980) ieslodzījuma vieta filtrācijas nometnē Urālos. Nezināma autora zīmējums ar akvareļkrāsām. 1946. gads.

Taiga Kokneviča,
galvenā krājuma glabātāja

MŪSU ĽAUDIS

Man vienmēr šķitis, ka Mātes Terēzes teiktais, kas skan aptuveni šādi: "Ja nevari darīt kaut ko no visas sirds, tad nedari to vispār", ir attiecināms uz mani. Tieši tāpēc, ieraugot internetā Okupācijas muzeja sludinājumu par sabiedrisko attiecību un līdzekļu piesaistes vadītājas vakanci, sirds burtiski salēcās un sacīju sev: "Es vēlos šo darbu!" Tieši dēļ pārliecības, ka šeit es varētu būt noderīga idejas, izglītošanās un sabiedrības apziņas maiņas popularizēšanā. Arī tieši, ar savu ikdienas darbu, piedalīties *Nākotnes Nama* tapšanā, kurā būs jauna, plašāka un labāk informējoša ekspozīcija par laiku, kad Latvija nebija brīva. Pārāk daudzi cilvēki Latvijā taču nav pat bijuši Okupācijas muzejā un īsti nezina, kādu postu mūsu valstij nodarījuši okupācijas režīmi. Un, manuprāt, tauta bez pagātnes apziņas nevar cerēt uz cienīgu nākotni.

Esmu mācījusies Kultūras akadēmijā un Latvijas Universitātē Sociālo zinātņu fakultātē, kur pilnveidotas komunikācijas iemaņas, kā arī apgūtas sabiedrisko attiecību vadītājas amatam nepieciešamās zināšanas un prasmes.

Okupācijas muzejā man ir labākie, gudrākie un intelīgentākie kolēģi, kādi jebkad bijuši, strādājot citur. Katru dienu šeit es uzzinu daudz jauna, pilnveidoju

sevi, un tas sniedz tikpat lielu gandarījumu cik tas, ka pati aktīvi piedalos muzeja nākotnes veidošanā.

Par to, ka atrodos īstajā vietā un daru pareizo darbu, ik dienas liecina neskaitāmi iespāidi. Gan aizkustinājums, redzot cilvēkus, kuri iznāk no muzeja ar asarām acīs, gan pateicības ieraksti viesu grāmatā par interesanto un izglītojošo ekspozīciju. Arī kolēģu fanātisms un zināšanas, bet visvairāk jau prieks par to, ka tieši es piedalos Okupācijas muzeja *Nākotnes Nama* tapšanā. Latvijai tik vajadzīgā *Nākotnes Nama*!

Sarmīte Vucāne,

Latvijas Okupācijas muzeja sabiedrisko attiecību un līdzekļu piesaistes vadītāja

Esmu dzimis 1986. gada 22. janvārī. Esmu jelgavnieks, tomēr darbs un studijas mani saista ar Rīgu. Tā katru dienu mēroju ceļu no Jelgavas līdz Rīgai. Pašlaik studēju Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātē 3. kursā. Latvijas Okupācijas muzejā sāku strādāt 2006. gada 16. martā par gidu. Šis darbs man deva lielisku iespēju iepazīt citu valstu iedzīvotājus, iegūt jaunu pieredzi un uzlabot angļu valodas prasmi. Kopš 2007. gada oktobra esmu muzeja sabiedrisko lietu vadītājs. Manos pienākumos ietilpst muzeja jaunāko notikumu izziņošana, pasākumu organizēšana, preses informācijas apkopošana.

Strādājot muzejā, man jāpateicas maniem kolēgiem – visiem muzeja darbiniekiem, kuri neliedz padomu un palīdzību reizēs, kad tas nepieciešams, apgūstot aizvien kaut ko jaunu.

Jānis Erno,
OM sabiedrisko lietu vadītājs

NOTIKUMI

“1949. gada 25. martu atceroties...”

2008. gada 25. martā Latvijas Nacionālā bibliotēka sadarbībā ar Latvijas Republikas vēstniecību Krievijas Federācijā, M. Rudomino Viskrievijas Valsts ārzemju literatūras bibliotēku un Tolerances institūtu organizēja piemiņas sarīkojumu “1949. gada 25. martu atceroties...”, kura ietvaros tika veidotas vairākas izstādes, rīkota grāmatu prezentācija un tikšanās ar represētajiem.

Sarīkojumu Latvijas Nacionālās bibliotēkas telpās atklāja Latvijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Krievijas Federācijā Andris Teikmanis, atmiņas par nometinājumu dalījās dzejniece un publiciste Anda Līce un Latvijas Republikas 9. Saeimas deputāte Sandra Kalniete.

Viskrievijas Valsts ārzemju literatūras bibliotēkas ģenerāldirektore, labdarības fonda “Tolerances institūts” direktore Jekaterina Ganijeva prezentēja un dāvināja Latvijas Nacionālajai bibliotēkai enciklopēdiju “Istorija staļinskogo GULAGA” (“Staļina GULAGA vēsture”) septiņos sējumos un fonda “Demokrātija” dāvinātās grāmatas “Krievija. 20. gadsimts. Dokumenti”. Krievijas izdevniecības “РОССПЭН” ģenerāldirektors Sergejs Sorokins uzsvēra, cik izdevums “Istorija staļinskogo GULAGA” ir aktuāls, jo apmēram 50% Krievijas iedzīvotāju Staļina periodu vērtē pozitīvi, turklāt šis skaitlis gadu gaitā nemazinās, bet gan lēnām aug. Viņš izteica cerību, ka šīs grāmatas sabiedriskās domas veidošanā 21. gadsimtā būs tikpat nozīmīgas kā Andreja Solžeņicina “Gulaga arhipelāgs” 20. gadsimtā.

Latvijas Nacionālajai bibliotēkai dāvināto grāmatu izstādi papildināja Latvijā izdoto represijām veltīto iespieddarbu

No kreisās: Viskrievijas Valsts ārzemju literatūras bibliotēkas ģenerāldirektore Jekaterina Ganijeva, Latvijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Krievijas Federācijā Andris Teikmanis, Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors Andris Vilks, Latvijas Republikas 9. Saeimas deputāte Sandra Kalniete

izstāde, kā arī izstāde no Latvijas Okupācijas muzeja krājumiem – materiāli par 1949. gada 25. marta deportāciju, ko muzejs saņēmis no Veltas Penkas, Ainas Saknes, Olgas Šnores, Čakstes Tīpaines, Maldas Jansones, Jāņa Papardes, Leona Kļavinska, Ainas Jurēvicas, Benitas Eglītes, Ausmas Niedras – plašs fotogrāfiju, dokumentu, zīmējumu un priekšmetu klāsts, kas ataino deportācijas norisi un dzīves apstākļus nometinājuma vietās Tomskas, Omskas un Amūras apgabalā. Izstāde bija pieejama apmeklētājiem Latvijas Nacionālās bibliotēkas Jaunākās periodikas lasītavā vēl nedēļu pēc atklāšanas.

Taiga Kokneviča,
galvenā krājuma glabātāja

NOTIKUMS, KURU VĒRTS PIEMINĒT

Pašā šā gada sākumā Latvijas Okupācijas muzeja vārds izskanēja pasaulei pavisam neparastā veidā, vēl jo interesantāku to dara fakts, ka tas notika tālajā Japānā.

Viena no Japānas imperatora ģimenes tradīcijām gada sākumā ir pašu sacerētu (*waka*) dzejoļu publiski priekšlasījumi, kuros imperators un viņa ģimenes pārstāvji atskatās uz pagājušā gada spilgtākajiem notikumiem. Šogad Viņa Majestāte Japānas imperators savā *waka* dzejolī iekļāvis iespaidus, kurus guvis, apmeklējot Latvijas Okupācijas muzeju 2007. gada 25. maijā.

Viņa Majestātes Japānas imperatora dzejoļa angļu tulkojuma fragments.

“The Occupation Museum of Latvia
Is this how they spent
Their days of imprisonment
In Siberia,
Freezing and bitterly cold,
Our soldiers of the last war (...)”

Viņa Majestāte Japānas imperators Akihito un Japānas imperatore Mičiko, apmeklējot Okupācijas muzeju

ZIŅAS NO ĀRZEMĒM

Okupācijas Muzeja Fonda Atbalsta Grupa ASV (OMFA) ar prieku, lepnumu un gandarījumu atskatās uz Okupācijas muzeja pirmajiem 15 darba gadiem.

Mēs esam priecīgi par plašo sabiedrības atbalstu šāda muzeja dibināšanā un muzeja darba veidošanā. Tas ir labs piemērs, ko var paveikt privātā iniciatīva un pārliecināta, mērķtiecīga, pacietīga un nenogurstoša darbība demokrātiskā sabiedrībā. Par to mēs esam lepni.

Mēs, Amerikas latvieši, atstājām Latviju kā politiski bēgli, un Latvijas okupācija ir būtiski iespaidojusi mūsu likteņus. Bet mūsu dzīves ir veidojušās politiski un ekonomiski labvēlīgos apstākļos. Un tādēļ ir saprotams, ka nākotnējā Okupācijas muzeja darba atbalsts galvenokārt nāca no ārzemju latviešiem. Mēs esam lielu pateicību parādā

Okupācijas muzeja idejas autoram Viskonsinas Universitātes vēstures profesoram Dr. Paulim Lazdam, kurš pirms 15 gadiem kopā ar nedaudziem viņa ieceres atbalstītājiem uzdrošinājās sākt šīs idejas īstenošanu.

OMFA ir gandarīta par mūsu daļu Okupācijas muzeja darba atbalstam, bet mēs ceram, ka nākotnē mūsu pienākumus pārņems sabiedrība Latvijā. Okupāciju upuru piemiņa un okupāciju vēstures faktu glabāšana un nodošana nākamām paaudzēm ir visas Latvijas sabiedrības pienākums.

Mēs apsveicam Okupācijas muzeju par izcili sekmīgiem 15 darba gadiem un pateicamies visiem Okupācijas muzeja darba darītājiem un atbalstītājiem.

Ilze Schwartz, MD,
OMFA priekšsēde

KAS NOTIEKTĀLAJĀ AUSTRĀLIJĀ

Vēji mūs aizpūtuši vistālāk no Latvijas, tomēr tas nenozīmē, ka no mūsu sirdīm tie izvējojuši tēvu zemes mīlestību.

Latvieši Austrālijā, kaut gan skaitliski ne tik daudz kā Amerikā vai Kanādā, vienmēr atbalstījuši ikvienu mērķi, kas saistīts ar palīdzību Latvijai. Viens no šiem tīk svarīgajiem mērķiem ir Okupācijas mūzejam jau kopš 1996. gada, kad pie mums viesojās mūzeja direktore Gundega Michele, sniegtais atbalsts. Tad ziedojumu vākšanu Austrālijā OM atbalstam uzņēmās Ruta Birzule. Ruta bija Joti populāra un iedvesmoja tautiešus sniegt atbalstu, lai mūzejam būtu iespēja turpināt uzsākto darbu un lai tas, neskatoties uz dažādiem šķēršļiem, spētu pastāvēt arī turpmāk.

Pēc Rutas mūzeja pārstāves Austrālijā pienākumus uzņēmās Ilze Daliņa, kura Joti sekmīgi un ar lielu enerģiju turpināja šo svarīgo darbu, kā arī nostiprināja ziedotāju datu bāzi.

Es mūzeja pārstāves darbu no Ilzes pārņēmu 2005. gada beigās, pat nenojaušot, ko tas no manis prasīs.

Pateicos sabiedrības atsaucībai, it sevišķi Jaundienvidvelsas latviešiem, jo skaitliski viņi bijuši visatsaucīgākie mūzeja atbalstītāji. Vai tas varētu būt tādēļ, ka pārstāves arvien bijušas sidnejietes? Būs jāsāk meklēt pārstāves citās pavalstīs! Tas nenozīmē, ka ievērojams pabalsts nav saņemts arī no citām Austrālijas pusēm. Pateicos ikvienam individuālam ziedotājam, katrai organizācijai, jo zinu, ka ikviens ziedojuums, lai cik tas būtu liels, nāk no sirds!

No Austrālijas kopš 2005. gada beigām mūzejam saziedoti ap AUD 93 000.

Patlaban gaidām ciemos Valteru Nollendorfu. Viņš kopā ar latviešiem Austrālijā atzīmēs mūsu tautas sēru dienu, kā arī personīgi iepazīstinās tautiešus ar Okupācijas mūzeja *Nākotnes Nama* projektu.

Ināra Graudiņa,
OM pārstāve Austrālijā

Lūdzam apkārtraksta saņēmējus informēt mūs gadījumos, ja ir mainītas pasta adreses. Vienlaikus lūdzam visiem, kuriem ir zināms par mūsu ziedotāju adresu maiņu, par to paziņot Okupācijas muzejam.

Tas nepieciešams, lai arī turpmāk mūsu apkārtraksti nonāktu pie adresātiem.

MUZEJA GRĀMATU GALDA PIEDĀVĀJUMS

"Via dolorosa" 6. daļa
(sast. A. Līce)

Jau otro gadu piedāvājam iespēju muzeja izdotās grāmatas iegādāties internetā. Interneta veikals www.omf.lv ir aizsargāts ar drošības sistēmu. Atvainojamies, ka grāmatu cenas nedaudz mainās līdz ar valūtas kursa maiņām.

Grāmatas autors un nosaukums

	Cena ar piesūtīšanu: USD CAD AUD EUR	
Gadagrāmata 1999	Genocīda politika un prakse, 282 lpp.	19,00 19,00 22,00 10,00
Gadagrāmata 2000	Komunistu un nacistu jūgā, 340 lpp.	22,00 22,00 23,00 12,00
Gadagrāmata 2001	Nācija gūstā, 293 lpp.	22,00 22,00 23,00 12,00
Gadagrāmata 2002	Varas patvaļa, 448 lpp.	24,00 24,00 26,00 13,00
Gadagrāmata 2003	Pakta zona, 332 lpp.	24,00 24,00 26,00 13,00
Gadagrāmata 2004	Cīņa par Baltiju, 340 lpp.	28,00 28,00 30,00 16,00
Gadagrāmata 2005	Atbrīvotāji kā iekarotāji, 323 lpp.	31,00 31,00 33,00 18,00
Gadagrāmata 2006	Karam pēc kara 1944–1956, 337. lpp.	35,00 35,00 38,00 20,00
Latvijas Okupācijas muzejs	<i>Visās gadagrāmatās ir rakstu kopsavilkumi angļu valodā.</i>	
Latvijas Okupācijas muzejs	Latvija zem Padomju Savienības un nacionālsociālistiskās Vācijas varas 1940–1991, <i>latviešu un angļu valodā</i> , 216 lpp.	35,00 35,00 38,00 20,00
A. E. Feldmanis	Maslenku traģēdija – Latvijas traģēdija, kopsavilk. <i>angļu val.</i> , 355 lpp.	54,00 54,00 58,00 29,00
S. Kalniete	With Dance Shoes in Siberian Snows, 367 lpp.	24,00 24,00 26,00 12,00
Latviešu leģionāri	Fotoalbums. DV izdevums, 432 lpp.	44,00 44,00 47,00 26,00
Die drei Okkupationen Lettlands 1940–1991 (brošūra, 5 eks.), 48 lpp.	96,00 96,00 103,00 50,00	
The Three Occupations of Latvia 1940–1991 (brošūra, 5 eks.), 48 lpp.	39,00 39,00 42,00 22,00	
A. Vilerts	Destination Vorkuta, 157 lpp.	39,00 39,00 42,00 22,00
H. Celmiņa	Women in Soviet Prisons, 231 lpp.	28,00 28,00 30,00 18,00
The Hidden and Forbidden History of Latvia under Soviet and Nazi Occupations 1940–1991.	28,00 28,00 30,00 18,00	
Vjatlagā mirušo Latvijas pilsoņu saraksts, 1938–1956 (sast. H. Strods), 519 lpp.	33,00 33,00 37,00 20,00	
Via dolorosa. 5. daļa.	Latvijas Vēsturnieku komisijas rakstu izlase, 383 lpp.	42,00 42,00 46,00 22,00
Via dolorosa. 6. daļa.	Staļinisma upuru liecības (sast. A. Līce), 504 lpp.	47,00 47,00 50,00 24,00
Sibīrijas bērni. (Mums bija tas jāizstāsta) 1941. gadā no Latvijas uz Sibīriju aizvesto bērnu 670 atmiņas savākusi Dzintra Geka, 1. daļa (A-K), 1163 lpp.	47,00 47,00 50,00 24,00	
Sibīrijas bērni. 2. daļa	(L-Ž), 1407 lpp.	128,00 130,00 138,00 68,00
Aizvestie. 1941. g.	811 lpp.	139,00 142,00 150,00 74,00
Aizvestie. 1949. g. I daļa	814 lpp.	80,00 80,00 87,00 40,00
Aizvestie. 1949. g. II daļa	870 lpp.	80,00 80,00 87,00 40,00

Informācija par grāmatām eu@omf.lv

Edīte Uztica,
OM Grāmatu galda vadītāja

(Piemīnas un veltījumu ziedojumi ir atsevišķi)

AUD 1000,- DV Pertas nodaļa; **500,-** Daugavas Vanadžu Pertas Kopa; **250,5** Ināra Graudiņa; **200,-** DV Vanadžu Brisbanes kopa; Edmunds Āboltiņš; Natālija Neiburga; Fomaida un Alfrēds Siļķēns; **100,-** T. Ābele; Lonija Graudiņa; Artis un Aina Medenis; Liliāna Pelše; Kaspars Svenne; **50,-** Biruta Freija; Vita Kristovska; **30,-** Ilze Papworth; **26,4** Sidnejas Latv. biedrības grāmatnīca; **20,-** Inese Drēziņa; **12,-** Juris Rubis;

CAD 1000,- DV Britu Kolumbijas nodaļa; **500,-** Richards Grigors; Ēvalds M. un Herta Lejiņš; Rota Otto; Edīte Pētersons; **350,-** Biruta Ādamsons; **250,-** Biruta Legzdiņš; **206,-** Edgars Krūmiņš; **200,-** Pāvils Cakuls; Jānis Dindzāns; L. un M. Gerdens; Gunārs un Vija Ilziņš; Konstantīns Indāns; Viesturs Šķidra; Kārlis un Rasma Virkavs; **150,-** Hamiltonas Kristus ev. lut. draudze; Edgars Jirgens; Arija Stiver; **100,-** Korporācijas Dzintra Montrealas kopa; Otavas latv. ev. lut. Miera draudzes Dāmu komiteja; Jānis un Dzidra Avens; Dzidra Bērziņš; Verners Cinis; Alma Gailītis; Daina Ives; Mirdza Kajaks; Dzidra Krūmiņš; Kurts Radziņš; Kārlis Šūns; Valda Upītis; Mirdza Znotiņš; **50,-** Vilma Bertulsons; Zigrīda Birnis; Valda Bolsteins; Alberts Caune; Oskars Dumpe; Velga Feizaks; Edvards Grīnbergs; Indra Gubiņa; Herberts Hausmanis; Ilmars Kiršteins; Junija Langins; Zigurds un Hildegarde Lejiņš; Kārlis Millers; Sarma Mitrevics; Gunars Reinfelds; Uldis un Joan Treiers; Ingeborga Veinbergs; **40,-** Viktors Kupers;

EUR 200,- Laima Urdze; **50,-** Heinrich un Loni Becker; **GBP 1000,-** DVF Bedfordas nodaļa; **500,-** Andrejs un Dulcie Ozoliņš; **30,-** Margaret Uppal; **20,-** Velta Sniķere-Wilson;

LVL 12 000,- DV Toronto nodaļa; **8000,-** Ilga Veismane; **3000,-** Ruta Jostsons; **1027,-** DVF Halifakssas nodaļa; **1000,-** SIA Kaljo Financial Software Consulting; **650,-** Gunārs Bērzzariņš; **600,-** Dr. Maksims Strunskis; **479,-** DV Kanādā Hamiltonas nodaļa; **400,-** Vilis un Marta Vītols; **320,-** Jānis Kušķis; **200,-** Kārlis Žubeckis; **150,-** Christoph Royen; **136,54 G.** Ieviņš; **100,-** Aivars Celmiņš; Elfrīda Rimšāne; **97,-** DV Montreālas nodaļa; **60,-** Ženija Grava; **50,-** Inta un Andrejs Grots; Evan Hultman; Paulis Lazda; **27,-** Erna Lēmane; **20,-** Līvija un Egons Andersons; Heinrich un Loni Becker; Skaidrīte Klezberga; **10,-** Gunārs Vijups;

USD 35 000,- Elizabetes un Nuarkas Latv. ev. luter. draudze; **25 000,-** K. Vivita Leonard MD; **10 000,-** DV un Vanadžu apv. Bostonā; Jānis Tupesis; **9009,8** anonīms; **5000,-** Arturs Grava; **4400,-** Velta un Jānis O. Lazda; **3100,-** Dr. Sigrida Renigers; **3000,-** Dr. Aina Galejs-Dravnieks; Aivars Slucis; Jūlijs Vilde; **2000,-** Māc. Dr. M. K. Gulbja piemīnas Fonds; **1500,-** Klīvlandes Latv. biedrība; **1000,-** Nudžersijas Latv. federālā

kredītsabiedrība; Silvija Rūtenberga; Ilze Stalis; Ruta Straumanis; **900,-** Dorothy Degner; **600,-** Indianapoles Latv. organizāciju Padome; **500,-** Edward Anders; Elmers Freibergs; Sarmīte un Alfrēds Grava; Dagmāra un Ilmārs Kalniņš; Daina un Jānis Lucks; **400,-** Gunta Harvey; **360,-** Sirakūzas Latv. ev. lut. draudze; **357,-** Indianapoles dziesmu svētku Eslingeniešu saieta dalībnieki; **300,-** Klīvlandes apv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Skenektedijas Latv. ev. lut. draudze; Herberts Everss; Valda Levy Kalniņš; Zaiga un Edvīns Tums; **250,-** Milvoku Sv. Trīsvienības latv. ev. lut. draudze; Andris un Dagnija Lācis; Vilma Mednis; Rūta un Jānis Petričeks; **200,-** Klīvlandes Latv. pensionāru apv.; Nūbrānsvikas-Leikvudas Ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Gaida Balodis; Gunta Douglas; Edgars Ž. Elferts; Ruta un Ivars Freimanis; Alma Kalnājs; Arija un Andrejs Olte; Ārijs Pakalns; Ilgvars Plūme; Andrejs Rozentals; Zane un Lauris Rožkalns; Sylvia K. Ūdris; Rūta un Jānis Veitmanis; **170,-** Latvian Association of the State of Washington; **165,-** Daira Skriblis; **146,77** Ivars Švanfelds; **115,-** Karen Greever; **111,-** Des Moines un apkārtnes tautieši; **100,-** Čikāgas Latv. Inženieru biedrība; Indiānas Latv. pensionāru biedrība; Nujorkas Latv. ev. lut. draudzes Longailendas Dāmu komiteja; Nujorkas Latv. biedrība; Māris Andersons; Dzidra un Ivars Arums; Astrīda un Andris Bite; Sigurds Brīvkalns; Rasma Dinbergs; Ausma Eriksone; Sigurds Fromholds; George J. un Patricia Garnelis; Ausma un Visvaris Giga; Sarmīte Greenwood; Alberts Grigals; Roberts E. Inveiss; Martin Isaks; Lelde Kalmīte; Imants Kalve; Ērika Kīrīsis; Ilona un Andrejs Kīsīs; Dr. Nina Kowal Maslow; Ārija un Haralds Krieviņš; Dzintra un Vilmārs Kukainis; Aivars Kuplis; I. Lakstīgala DDS; Austra Legzdiņš; Edward I. Mackus; Tamāra un John MacMurray; Daiga un Aivars Osis; Thea A. Pratins; Milda un Kārlis Pucis; Dzidra Reimanis; Gerda Roze; Irma un Dainis Rudzītis; Laimdota Sausais; Tālis Sēja; Pēteris Skulte; Andrejs Smiltars; Irina un Dailonis Stauvers; Edvīns O. Tums; Maija Wolf; Gunta Puzulis un Yu Semba; Zinta un Christopher Zariņš; Ģirts un Maija Zeidenbergs; **75,-** Antons Vrubļevskis; **60,-** Astrīda Stalis; **50,-** Aivars Aistars; Zenta Apinis; Maija un Vilnis Baumanis; Rota un Gunārs Boršteins; Oskars Daņilovs; Margaret un Kārlis Ezeriņš; John E. Galejs; Stanley Gorsvans; Māra Grīns; Uldis Inveiss; Janīna Jankevics; Vita un Uldis Kākulis; Valdis Keris; Alda Kīrīsis; Kārlis V. Kopāns; Elvira Krasts; Broņislava un Kārlis Ķuzulis; Julījs Konrāds Lācis; Vija un Leons Liepa; Jānis Liepnieks; Aleksandrs Mētra; Ausma Nonacs; Zenta Pētersons; Lidija Pētersons; Rasma Plāte; John Plume; Imants I. un Ruta M. Praudiņš; Vita Ramanis; Dace un Ivars Roberts; Kārlis un Astrīda Robežnieks; Nonna Saulītis; Aija un John Sedlak; Vilma un Alfreds Semeiks; Dzintris Vallis MD; Mārtiņš Aivars Vasmanis; Aina

ZIEDOJUMI DAŽĀDIEM MĒRKIEM

no 2007. g. 1. jūlija līdz 2007. g. 31. decembrim

Zasters; Valda Ziemelis; Rasma un Alfreds Zvirbulis; **48,93** Ruta Radvany; **45,-** Viviana Asja Liders; **43,-** Mudīte Upatniece; **41,-** Gundega Michele; Valters Nollendorfs; **38,54** Arijs Vilemsons; **30,-** Velga Rukuts; Edvīns Upītis; **25,-** Imants un Vaira Akselis; Brigita Balaram; Brigita Bēdelis; Jānis Bērziņš; Jānis Bičevskis; Sigurds Bremmanis; Ojārs Emars; Roberts Incis; Elza Kozlovskis; Ēriks Krūmiņš; Arnolds Martins; Miervaldis K. Mierins; Pauls Neļķe; Lidija Odeiko; Austra un Valdis Strautmanis; Kristīne Toldness; Teodors Uldriķis; Leo

Vedners; Maija Veide; Ausma Vilciņš; Juris Zebergs; Ausma Zikmanis; **20,-** Juris Abrenietis; Aīda Ceriņa; Meta Grants; Visvaldis Gredzens; Ingrīda Jirgens; Jānis Jurgens; Raimunds Krastiņš; Aldis un Susan Lapiņš; Leons Laurinovics; Jānis Peize; Marģeris Šmits; Cesija un John Spitals; Mirdza Ūdris; Stanley Zmuidins; **15,-** Elizabete Dauksts; Pauls Edelbergs; Irma Vitols; **10,-** Olga Boža; Ojārs Brūveris; Richards Kalunds; Mirdza Paudrups; Anna un Vitalis Varpsalietis; Gene Zelcs; **5,-** Guntis Puriņš; **2,-** Juris Ozols.

AR ZIEDOJUMU GODINĀTI

no 2007. gada 1. jūlija līdz 2007. gada 31. decembrim

18. novembris – USD 500,- Čikāgas Latv. draudžu sadarbības kopa; 200,- Apv. latv. ev. lut. baznīca Linkoliniā;

Uldis Amoliņš, apsveikums jubilejā – CAD 100,- Jānis un Irēne Ezergailis;

Pēteris Bolšaitis, 70 gadu jubilejā – LVL 20,- Jāna Aivara;

Paulis Černovskis, 90 gadu jubilejā – CAD 300,- Viesturs Šķidra;

Irēna Ezergaile, Ilze Rozenberga, Ieva Pūre, Ilze Nollendorfa, suminot jubilāres – USD 290,- Rita un Juris Petričeks;

Gersicanias Filistru Biedrības Čikāgas kopa, 60 gadu jubilejā – USD 200,- Korporācijas Selonija Amerikas vidienes kopa;

Andrejs Grots, brālis, 80 gadu jubilejā – LVL 20,- Pēteris Kārlis Grots;

Andrejs un Inta Grots, 80 gadu jubilejā – LVL 50,- Brigita Marga, Astrīda Bauze-Krastiņa ar ģimenēm;

Valters Krūmiņš, 80. dzimšanas dienā – CAD 50,- Aivars un Māra Pone;

Arnolds Kudrenickis, 85. dzimšanas dienā – USD 85,- Ruta Lucis;

Diana Kuškevics, 75. dzimšanas dienā – CAD 75,- Vizma Maksiņa; 50,- Edgars un Gundega

Dāvidsons; Leonids un Elmara Gulbis; I. un T. Jurenovskis; 30,- Vijolīte Alksnis; Ilga Andersons; Erita Bērziņš, Ilmārs Dālbergs; Vilis un Elga Dāboliņš; Lilija Darkēvics; Biruta Golts; Anda Magrics; Edmunds un Nora Pulciņš; Mirdza Rutulis; Lūcija Skrodelis; Dzidra Suškovs; Rasma Tērauds; 15,- Daina Kuškevics; **Arvīds Lielkājs, 80. jubilejā** – LVL 360,- un USD 300,- draugu veltījums;

Aina Lizenberga, 85. dzimšanas dienā – USD 50,- Dzintra Bungs; 40,- Lucija un Eriks Berstis; Spidola Kajaks; Mirdza un Vilis Miķelsons; 35,- Hilda Uršteins; 30,- Spodra un Rudolfs Gendrikovs; 15,- Aina Lizenbergs;

Arvīds Puķe – AUD 960,- viesu dāvana dzimšanas dienā;

Vilmārs un Eva Strautiņš, 50 gadu laulības atcerē – USD 50,- Aina un Jānis Baumanis;

Māra Zeps, dzimšanas dienā, un Dzidra Dzalkalns, 90 gadu jubilejā – USD 120,- Betty un Dace Zeps.

Piezīme: Atvainojamies par 24. apkārtrakstā neprecīzi minētām godināmām personām. Pareizi jābūt: Andrejs Brože, 80. dzimšanas dienā – USD 80,- Valda Lēvenšteina; Astrida Lēvenšteina; Zigfrīds un Paulīne Zadvinskis, godinot dzimšanas dienā – USD 100,- Valija Polis.

Laipni lūdzam muzejam ziņot par pamanītām kļūdām ziedoju muzejumam sarakstos.

AR ZIEDOJUMU PIEMINĒTI

no 2007. gada 1. jūlija līdz 2007. gada 31. decembrim

14. jūnijs – USD 430,- (kopā) Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr., Bukskauntījas un Filadelfijas latv. baptistu draudzes; 180,- Vilimantikas un Mančesteras Ev. lut. draudze; 125,- Oregonas Latv. ev. lut. draudze; 100,- Vija Bowles; Vija un Arvīds Dāvidsons; Dzintra Kornets; 50,- Dzidra un Jānis Apsīte; Olga un Maksis Jansons; 20,- Monika Dauksts-Strautnieks; 10,- Elza Deimants;

Zigurds Akots – CAD 500,- Aina Selga;

Alfrēds Amoliņš – USD 300,- Bostonas Latv. ev. lut. Trimdas draudze;

Jānis Ādolfs Āpša – GBP 50,- Jānis Āpša;

Lūcija un Harijs Āzers – USD 200,- Astrīda un Vitolds Siliņš MD;

Ilsa Bagby – USD 100,- Anda Foster;

Ilsa Bagby un Peter Zalite – USD 200,- Ingrid Bagby;

Torilds Barbins – USD 100,- Anita un Dainis Lazda;

Marija Baumeisters – CAD 100,- Aleksandrs un Erika Kalniņš;

Jānis, Velta, Ivars, Roberts un Peteris Bebris – USD 250,- Anda Tubalkain Bebris;

Tālis Bergs – USD 150,- Inta Grace;

Maija Bērziņš – USD 50,- Vallija Freimanis;

Ruta Birzulis – AUD 500,- Erika Jumiķis;

Modrīte Biters – USD 15,- Mudite Biters;

Gvido Bogdanovičs – AUD 1100,- Dace Bogdanoviča; LVL 50,- Agnija un Osvalds Aizstrauts;

Ojars Briedis – USD 20,- Aija Day-Briedis;

Brušvītu ģimene – USD 20,- Margaret J. un Rainis J. Krigens;

Kārlis Augusts Bušs, vectēvs – USD 14 000,- Jānis Ferliņš;

Baiba Cīrulis – CAD 250,- Marģers un Vija Groskaufmanis;

Baiba Cīrulis un Rudolfs Hofmanis – CAD 100,- Jānis un Irēne Ezergailis;

Irma Daiga, māte – LVL 150,- Uldis Daiga;

Alfreds Z. Dinne – USD 30,- Inta A. Kipper-Paegle;

Emīls Dumpis un Elmārs Blumbergs – USD 100,- DV Ziemeļkalifornijas apvienība;

Laima Eggerts – USD 50,- Liesma Krautmanis;

Oļģerts Ernstsons – USD 25,- Vija Ernstsons;

Mirdza Grāmatiņš – USD 250,- Jānis Grāmatiņš un Dace Blaumanis; 200,- Kenneth Moore; 120,- FHWA & HEPR Flower Fund friends & colleagues of Janis Gramatins; 100,- Irma, Pauls, Mārtiņš Aivars ar ģimenēm; Laima un Steve Patton; Aris Vilemson; 50,- Spidola Kajaks; Mētra, Liesma un Modris Krautmanis; Carol un Steve Larzellere-Kellermann; Lalita un Valdis Muižnieks; 40,- Andrejs Purmalis; Cynthia un Kim Thomas; 25,- Leesa Haist; Arnis Kengis; Janis John Lilenstein; Mirdza un Vilis Mikelsons;

Daila un Jānis Pone; Aina un Leons Vīksne; Vicki J. Wright; 20,- Eriks Berstis; Spodra un Rudolfs Gendrikovs; Marta M. Gulbis; Māra Skrupskelis; Janet, Gladys un Joe Walker; 10,- Velta un Viestarts Aistars;

Haralds Hāgelis – USD 50,- Skaidrīte Hāgelis;

Tālivaldis un Klaudijs Indra, aizvestie vecāki – USD 500,- Velta Liepiņš;

Bruno Innuss (dzimis 06.07.1922. Rīgā, miris 23.09.2007. Otavā), DV Otavas nod. priekšnieks – CAD 250,- Rasma Stelps-Kirstein; 50,- Dagnija un Aivars Staško;

Valija Kalniņa, Imants Strautmanis, Ilgonis Žiglevics – USD 300,- Vija Mežnora;

Ringolds Kalniņš – CAD 100,- Milda Pirs;

Līviņa Karlsons – USD 100,- Irene Erdmanis; Sylvia K. Ūdris;

Olga un Jānis Karps – USD 2000,- Jānis un Karena Karps;

Dr. Rita Kaufmane – USD 1000,- Valters Nollendorfs;

Jēkabs Klaviņš – USD 50,- John Klaviņš;

Lilija un Miervaldis Lazdiņš – USD 50,- Laila Prosser Vittande;

Laimonis Leimanis, brālēns, apcietināts 1940. g. un izsūtīts uz Sibīriju – USD 100,- Lilija Middleton Dimza;

Biruta Lejiņa, dz. 1933. g. 7. febr. – CAD 200,- Jānis Brežinskis;

Dāvids Līcis – USD 200,- Inta Meya Līce;

Erna un Arnolds Luidmanis – CAD 500,- Ligita Galdiņš;

Alma Mačs – USD 100,- Andris Mačs;

Memeņu Arvīds – USD 50,- Erna un Edgars Krastkalns;

Artūrs Mundeciems – USD 100,- Regina Zvejnieks;

Gunards Oškalns – USD 30,- Mirdza Oškalns;

Evalds un Elza Palde – USD 1100,- Uldis J. Palde;

Richards Pasītis – USD 100,- Austra Miezis;

Arvīds Pētersons, Hedwigas Pētersons tēvs – CAD 100,- Vilnis Petersons;

Jānis Pētersons, – AUD 515,- Elza Pētersone; bēru ziedoumi ziedu vietā;

Anna un Jēkabs Podrečiks – USD 100,- Inta Hasenkamp Mačs;

Daina un Roberts Pogulis – USD 250,- Dr. Jānis J. Rozentāls;

Milda Prauliņa un Lūcija Roze, mūsu māmiņas – USD 500,- (kopā) Māris Roze, Uldis Roze, Rūta Prauliņa, Maija Stumbriņi;

Kārlis Pucis – USD 1115,- (kopā) Čikāgas Daugavas Vanagi, Raita Brunovskis, Benita un Andris Eglīte, Gice ģimene, Ivars un Austra Kēlers, Irene un Jānis Petritiņi, Elmars, Sandra un Michael Petritiņi, Ilmārs Riekstiņš, Irma Rungulīši, Aina un Gunārs Salenieks, Edgars Silins, Straujas

AR ZIEDOJUMU PIEMINĒTI

no 2007. gada 1. jūlija līdz 2007. gada 31. decembrim

gimene, A. un R. Šlesers, Rosie un Uģis Šubins, Šūmaņa ģimene, Gunta Tapiņš, Rūta Treknais, Jānis Veitmanis; 100,- Ruta un Andris Dzelme; Lucija Sprenne; 50,- Valija un Modris Galenieks; Guna un Imants Muižnieks; Mirdza un Andris Ozoliņš; Mirdza un Gunārs Robežnieks; 30,- Vera Riekstiņš; 25,- Irene Robežnieks;
Velta Ranga – USD 100,- Laimons Sudmalis;
Alberts Riemers, Cēsis – CAD 50,- Jānis Lukstiņš;
Gaida Rīsberga – CAD 50,- Junija Langins;
Jānis Rīsbergs – CAD 75,- Jānis Langins;
Jānis un Gaida Rīsbergs – CAD 100,- Junija un Līga Langins, krustdēls Jānis Langins ar ģimeni;
Austra Rupners – USD 50,- Velta Creamer;
Kārlis Sāns un Jānis Sāns – USD 100,- Vella Sans;
Dr. Roberts Seisums – USD 500,- Velta Akmentiņš; 100,- Brigita un Žanis Elevans; Maiga Lapkašs; 30,- Deborah un James Selland; 25,- Dzintra Grīslis;
Margarita Sīdere – USD 50,- Liene S. Sorenson;
Raymond Silins – LVL 24,65 Roberta Dougert;
Dr. Vitolds Siliņš – USD 500,- Ausma Vilciņš; 250,- National City Bank, the Investment Real Estate Group; 200,- Irene Erdmanis; 100,- Inta un Paulis Duks; Valija un Modris Galenieks; Aija un Vidvuds Medenis MD; Velta un Jānis Picukans; Dr. Sigrida Renigers; Rasma Sockis; 50,- Dzidra un Arvids Brede; Verners I. Brols; Dace un Aristīds Cers; Anna un Uldis Inveiss; Milda Pucis; Gunārs Rēpiņš; Ilga Vītolīņš; 30,- Aina un Gunars Salenieks; 25,- Antonija un Gunars Briedis; Ruta Graudins; Velta Liepiņš; **Anna Sise** – LVL 45,- DV Vanadžu St. Catherines kopa; **Jāzeps Sivgals** – USD 200,- Regina Haug Sivgals; **Jānis Skomba** – USD 100,- Aija Horton un Jānis Ripa; **Velta Skomba** – USD 3108,- (kopā) Ināra un Gunārs, Peteris un Laura, Ēriks un Anna, Roberts, Dāvids un Māra Blumbergs; Dagnija, Auseklis, Kristina L. un Marks E. Skomba; Velta un Jānis O. Lazda; Gunta, Guntis, Aldis un Daiga Kiršteins; Austra un Ruta Treknais, Dace Kulāns ar ģimeni; Ilmārs, Ārija un Maruta Bergmanis; Ruta un Andris Dzelme; Ruta un Ivars Freimanis; Valija un Modris Galenieks; Mārīte un Valdis Krūmiņš; Kārlis Legzdiņš; Alberts un Skaidrīte Legzdiņš; Silvija un Jānis Meija; Juris un Ināra Meisters; Anda F. un Stephen Sokalski; Gunta un Jānis Vilciņš; Daina Albertiņš; Paulis un Inta Duks; Edvīns un Dzintra Erkmanis; Alvis Freimanis; Mara Lotich; Lelde un Guntis Ore; Uldis un Ruta Pulins; Kārlis un Astrīda Robežnieks; Lūcija Smelte; Martins un Marisa Rave; Inta un Andrejs Rāve; Mirdza un Artūrs Gaiķis; Kristina un Gundars Jegers; Ida un Arnolds Rautenšilds;

Joanne un Maris Freiman; Ingrida Mekler; Velta Liepiņš; Ilze Smidchens;
Alma Steinmanis – USD 250,- Ārija Brikmanis; Anda un Karl Steinmanis ar ģimeni; 100,- Daina un Mike Cloer ar ģimeni; Anita un Scott Spear ar ģimeni; 50,- Indiānas Latv. pensionāru biedrība; P&G Legal Division Flower Fund; Helmut un Aija Brugman; Mārcis un Inese Daiga ar ģimeni; Jānis Liepnieks; Konrāds un Aija Lubavs; Baiba un Jānis Vanags; 40,- Keith un Barbara Hays; Lawrence un Georgia Stuart; 30,- Korporācijas Daugaviete Indianapoles kopa; Daine Auziņš; Margaret Dewan; Gunta Kersage un Lidija Rideout; 25,- Valda Burgis; Paul un Virginia Caltrider; Marģers un Dzintra Caune; Alta K. Ford; Dagnija Grins; Scott un Genell Jones; Vida un Dick Kendall; Dagnija Mikulaschek-Kleinops; Ārija Wesemann; 20,- Maija Dabars; Silvija Megnis; Anna un Jānis Subris; Valentina un Edgars Subris;
Dr. Zigfrīds Štelmachers – USD 500,- Juris un Verēna Dambrāns;
Tēvs – USD 20,- Teodors Ermansons;
Elizabete Ungura – USD 100,- Vaira Pelēkis-Christopher; 50,- Arvīds Noriņš; Rita un Juris Petričeks; 25,- Vallija Freimanis; Maija un Imants Ikstrums; Rita Sēja; 20,- Irēne Stapars;
Maija Upīte – CAD 1000,- Ziedonis Upīte;
Vecāki un māsa – USD 100,- Anda Foster Rabacs;
Jānis Veiss un Ernests Veiss – USD 10,- Anita Molander;
Valija Ženija Vilemsons Clarke – USD 1000,- Arijs, Aivars, Modris Vilemsons; 200,- Valija A. un Modris V. Galenieks; 100,- Armands Birkēns; Baiba un Ilmārs Dumpis; Ilze un Juris Gertners; Ausma un Jānis Mežmalis; Modris Vilemsons; Arijs Vilemsons; Aivars Vilemsons; 50,- Dr. Ilze un Richard Schwartz; Vija Sherman; Lucija Sprenne; Arvīds Šrāls; 40,- Ruta un Rūdolfs Kalnmals; 35,- V. Visockis; 30,- Dzidra un Artūrs Cīrulis; I. Plassel; 25,- Velta Bērzkalns; Ruta un Egils Vitands; 20,- Maiga Kildiss; Ojārs Stāks;
Kārlis Vinkmanis – USD 30,- Maija Bērziņa;
Laura M. Vītolīņš – USD 25,- Vitauts R. Vītolīņš;
Dr. Erika Zadiņa – USD 100,- Aina Auškāps;
Arvids D. Zaks – USD 100,- Elmars Strazds;
Jānis Zariņš un Kārlis Pelsis – CAD 100,- Jānis Roze;
Rudolfs Zarins – USD 100,- Raymond Zarins;
Jānis Alberts Zvirbulis, tēvs, kapteinis, miris krievu gūstā – USD 100,- Zigrīda Vidners.

ZIEDOJUMI NĀKOTNES NAMAM

Saņemti no 2007. gada 1. jūlija līdz 2007. gada 31. decembrim. (Ziedoju iekļauti arī pārējos sarakstos)
AUD 500,- Daugavas Vanadžu Pertas Kopa; **100,-** T. Ābele; Lonija Graudiņa; Kaspars Svenne; **50,-** Biruta Freija; Liliāna Pelše;
CAD 1000,- DV Britu Kolumbijas nodaļa; **500,-** Ligita Galdiņš; Richards Grigors; **250,-** Marģers un Vija Groskaufmanis; Biruta Legzdiņš; Rasma Stelps-Kirstein; **206,-** Edgars Krūmiņš; **200,-** Jānis Dindzāns; Viesturs Šķidra; **150,-** Edgars Jīrgens; **100,-** Verners Cinis; Jānis un Irēne Ezergailis; Mirdza Kajaks; **50,-** Junija Langins; Dagnija un Aivars Staško; **25,-** Jānis Langins;
LVL 12 000,- DV Toronto nodaļa; **8000,-** Ilga Veismane; **3000,-** Ruta Jostsons; **600,-** Dr. Maksims Strunskis; **320,-** Jānis Kušķis; **200,-** Margaret Emerson; Kārlis Žubeckis; **24,65** Roberta Dougert;
USD 35 000,- Elizabetes un Nuarkas Latv. ev. lut. draudze;

25 000,- K. Vivita Leonard MD; **14 000,-** Jānis Ferliņš; **10 000,-** DV un Vanadžu apv. Bostonā; Jānis Tupesis; **2000,-** Jānis un Karena Karps; **1000,-** anonīms; Valters Nollendorfs; **500,-** Elmers Freibergs; Velta Liepiņš; **300,-** Klīvlandes apv. ev. lut. draudzes Dāmu komiteja; Herberts Everss; Zaiga un Edvīns Tums; **250,-** Vilma Mednis; **200,-** Gunta Douglas; Zane un Lauris Rožkalns; **146,77** Ivars Švanfelds; **100,-** Dzidra un Ivars Arums; Roberts E. Inveiss; Imants Kalve; Ilona un Andrejs Ķīsis; Austra Legzdiņš; Edward I. Mackus; Dzidra Reimanis; Zigrīda Vidners; Zinta un Christopher Zariņš; **50,-** Aivars Aistars; Zenta Apinis; Margaret un Kārlis Ezeriņš; Māra Grīns; Vita un Uldis Kākulis; Julijs Konrāds Lācis; Dace un Ivars Roberts; Nonna Saulītis; Valda Ziemelis; **38,54** Arijs Vilemsons; **25,-** Imants un Vaira Akselis; Brigitā Bēdelis; Vija Ernstsons; **15,-** Pauls Edelbergs; **10,-** Mirdza Paudrups.

CIENĪJAMIE OKUPĀCIJAS MUZEJA ATBALSTĪTĀJI!

Liekas, ka tikai nesen Okupācijas muzejs svinēja savu desmito jubileju, kad sarīkojumu ievadīja Latvijas Valsts himna, prāvesta Viļa Vārsberga lūgšanas vārdi un Valsts prezidentes Vairas Vīķes-Freibergas uzruna.

Muzejs ir daudz sasniedzis pēdējos piecos gados. Esam nodrošinājuši Okupācijas muzeja pastāvēšanu Vecrīgas centrā un saņēmuši valdības solījumu paplašināt un pārbūvēt muzeja ēku pēc architekta Gunāra Birkerta plāniem. Turklat valdības programmā solīts, ka to pabeigs 2010. gadā. Saeimas apstiprinātais Latvijas Okupācijas muzeja likums nodrošina lielāku un regulārāku valsts atbalstu muzeja darbībai.

Muzejs ieguvis atkārtoto akreditāciju 2007. gadā. Apmeklētāju skaits dubultojies un tagad gadā pārsniedz 100 000. Muzeja vēsturnieki piedalās projektos ar ārzemju vēsturniekiem, darbojas Latvijas Vēsturnieku komisijā, referē Ārlietu ministrijas rīkotos forumos Eiropas Parlamentā, piedalās vēsturnieku konferencēs. Viņu zinātniskie raksti ir publicēti Latvijas un ārzemju izdevumos.

Muzeja video liecību krājums ir vairāk nekā dubultots, Izglītības programma turpina piesaistīt skolēnus nodarbībām muzejā un gādā Latvijas vēstures skolotājiem papildu mācību līdzekļus. Ceļojošās izstādes divi komplekti katru gadu sasniedz daudzus tūkstošus Latvijas skolēnu.

Muzeja apmeklētājiem neredzama parasti paliek muzeja krātuve – vēsturisko dokumentu, fotogrāfiju, piemiņas lietu glabātava, bet kopš 10 gadu jubilejas tā ir papildināta ar vairāk nekā 10 000 vienībām. Krājumu izmanto, sagatavojoj jaunas izstādes un publikācijas mūsu muzejā un citur. Muzeja ēkas piebūve un pārbūve, mūsu *Nākotnes Nams*, dos Okupācijas muzejam piemērotas telpas nākamajiem gadiem. Jūsu nepārtrauktais atbalsts gādās muzejam jaunu un modernizētu pamatizstādi, to piepildot ar vērtībām, kas Latvijas vēstures patiesību nesīs pasaulei.

Esmu pateicīga visiem muzeja atbalstītājiem par iespēju piedalīties Okupācijas muzeja veidošanas un vadības darbā.

Gundega Michele,
Okupācijas muzeja direktore

IN THIS ISSUE...

In the introduction, poet and essayist Anda Līce writes about the importance of being ever present – not left behind, of not putting off and not missing out – with spring planting or, more importantly, with people and events.

The Museum's Director of External Affairs Valters Nollendorfs provides an update (p. 2) about the Museum's *Nākotnes Nams* (Building for the Future). Following

the approval of the Schematic Design by the Rīga City Council Building Commission, the project's further progress – tenders for the Technical Design, and construction – is in the hands of the State Real Estate Department. The laying of the corner stone is planned for spring 2009, the completed building for fall 2010. During construction, the Museum may temporarily move to the

IN THIS ISSUE...

former Cheka (KGB) building in Rīga, thus opening this historic building to public view.

The Chair of the Occupation Museum Association (OMB), Pēteris Bolšaitis, writes about the Museum's fifteenth anniversary as the "teen-age years" of the Museum (p. 2). He evaluates some of its achievements since historian Paulis Lazda and his co-workers founded the Museum in 1993.

The start of fundraising activities in Latvia are outlined by Ilze Kuduliņa (p. 3). Although the Occupation Museum has gained recognition as an essential part of the image of Latvia, most of the funds for its development have come from Latvians outside of Latvia. The planned local fundraising activities will include a telephone campaign during Latvia's 90th anniversary celebrations in November, when it is hoped that support for the Museum will be a symbolic gift to Latvia.

An impressive list of temporary exhibitions of the Museum from 1999 to 2008 is offered by Museum's Curator Ojārs Stepens (p. 3-5).

Head of the Museum's Research Programme, historian Prof. Heinrihs Strods, has compiled the book "*PSRS kaujinieki Latvijā (1941-1945)*" (USSR Combatants in Latvia 1941-1945, Documents and Materials. Part II), based on documents from archives in Russia, Latvia and Germany (p. 6). The documents show that these combatants consisted of Soviet State Security, Red Army Intelligence and Red Army Reconnaissance personnel. They were directed by Soviet Central Intelligence. In 1944, they constituted only about 0,5% of the so called "Stalin super-heroes" and were not supported by the people of Latvia because they fought for the return of Soviet totalitarianism to Latvia.

The Audio-Visual Programme has produced its third documentary film "*Baldiņa senās spēles*" (Baldiņš' Traditional Games), about Aldonis Baldiņš (b. 1937), who, after returning in 1956 from exile in the far regions of the USSR, has wood-crafted traditional toys and taught his skills to the next generation (p. 6).

Head of the Memorial Sites Programme, Richards Pētersons, describes the winning project (author Kristaps Gelzis) for a memorial to victims of communism. The memorial is planned for the square between the Museum and the river Daugava. Pētersons also invites Museum newsletter reader input, regarding the future of the infamous historic Cheka (KGB) building in Rīga, which has now been vacated by the State Police Department, and should be preserved as a memorial to all who were held, tortured and met their death within its walls during the 1940s, but also throughout the Soviet occupation (p. 7).

Recent Museum acquisitions include a diary by Teodors

Egle, who uses illustrative inclusions to describe fleeing from Latvia in 1944 and life in the DP camps of Germany until 1947 (p. 8-9).

In the section "Our People" (p. 10), readers are introduced to Sarmīte Vucāne, who recently joined the Museum staff as Public Relations expert for fundraising in Latvia and the *Nākotnes Nams* project, and Jānis Erno, responsible for Museum Public Relations and Communications.

Recent events (p. 11) include a conference in the Latvian National Library that also exhibited materials regarding the deportations of 25 March 1949 lent by the Occupation Museum. Another notable event was the visit to the Museum by the Emperor and Empress of Japan in May 2007, which moved the Emperor in January of 2008 to write a *waka* poem about the visit (p. 11).

The "Occupation Museum Support Group in USA" (OMFA) and its president, Dr. Ilze Schwartz, outlines OMFA's support of the Museum during its existence, and sends best wishes on its 15th anniversary (p. 12).

In Australia, the Occupation Museum coordinator Ināra Graudina, thanks all supporters for their generosity, enabling Latvians from Australia to donate 93 000 AUD to the Museum since the end of 2005.

Occupation Museum publications, some in English, are listed (p. 13) with prices in various currencies and including mailing costs. Publications can also be ordered through local representatives or on-line www.omf.lv.

Pages 14-18 list gratefully acknowledged *In memoriam* and other donations received between July 1 and December 31, 2007. All donations designated for *Nākotnes Nams* are also listed separately (p. 18)..

In conclusion, Occupation Museum Director Gundega Michel recalls the Museum's 10th anniversary in 2003, attended by President Vaira Vīķe-Freiberga, and the five years that have passed since then (p. 18). A notable milestone was the renewed accreditation of the Museum in 2007. Since 2005, annual attendance has topped 100 000. Museum historians participate in international conferences organised by the Commission of the Historians of Latvia and the Ministry of Foreign Affairs, as well as in projects with international historians. The Museum Archive has grown by more than 10 000 units. The Audio-Visual Programme has doubled its number of recordings. The renovation of the existing building and the *Nākotnes Nams* addition will ensure suitable conditions and necessary space for the future of the Museum. Continuing support will help provide a modern exposition to show the history of Latvia and its people to the world.

Dagnija Staško

CIENĪJAMIE LASĪTĀJI

Muzejs būs pateicīgs par jūsu ziedojumu, jo no tā ir atkarīga muzeja nākotne.

Ziedojujums muzejam un grāmatu pasūtinājumu var nodot, sūtīt un pieteikt:

Latvijā: Latvijas Okupācijas muzejā, Strēlnieku laukumā 1, Rīgā, LV-1050, SEB banka, kods UNLALV2X, konta Nr. LV67 UNLA 0002 4007 0051 7. Muzejā var ziedot ar kredītkarti. Pa pastu var pieteikt ziedojumu, uzrādot vārdu, adresi, tāluņa numuru, kartes nosaukumu, numuru un derīguma beigu termiņu. **ASV:** čeki rakstāmi **OMFA**, c/o Daina Albertiņa, 1053 Alder Lane, Naperville, IL 60540, USA. Ziedojuumi atskaitāmi, aprēķinot ienākumu nodokļus. **Kanādā:** čeki rakstāmi LRDF (“Latvia Relief and Development Fund”) ar piezīmi: ziedojuums Okupācijas muzejam, c/o Dagnija Staško, 16 Elterwater Ave., Nepean, ON K2H 5J2, Canada. Ziedojuumi atskaitāmi no Kanādas federālajiem ienākumu nodokļiem. **Austrālijā:** Ināra Graudiņa, 141 Darley Rd., Randwick, NSW 2031, Australia. **Lielbritānijā:** Andrejs Ozoliņš, 5 Leys Close, Oadby, Leicester LE24HJ, England vai uz “The Latvian National Council of Great Britain” vārda 72 Queensborough Terrace, London W2 3SH, England.

Apkārtraksts Nr. 25, 2008. gada pavasarī, Rīgā. Iznāk divas reizes gadā. ISSN 1407-3668

Andreja Edvīna Feldmaņa fotogrāfija.

Redaktors Jānis Erno, korektore Dzintra Auziņa, maketētāja Marika Kaņepe.

Latvijas Okupācijas muzejs (OM), Strēlnieku laukums 1, Rīga, LV-1050

Tāluņi: birojs – 67212715, Izglītības programma – 67211030, www.omip.lv

Fakss 67229255, e-pasts: omf@latnet.lv, mājaslapa: www.omf.lv, www.okupacijasmuzejs.lv